

MOBILITAT PER RAONS D'ESTUDI AL BAIX LLOBREGAT

Només el 18% dels alumnes d'FP cursen els estudis en el seu municipi de residència.

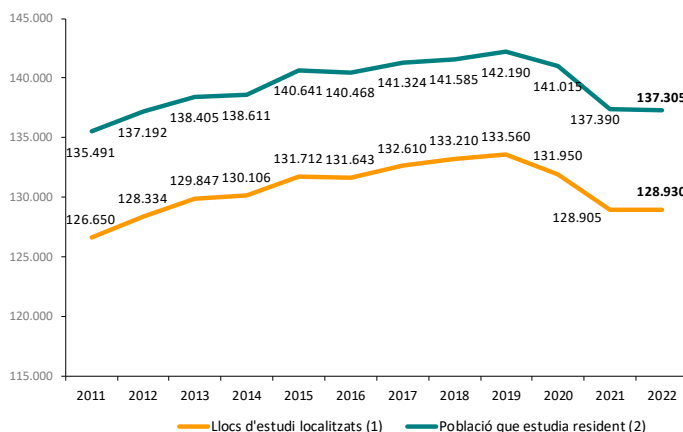
Mobilitat per raons d'estudi en els ensenyaments no universitaris. Baix Llobregat. Curs 2022-23.

El nombre d'alumnes no universitaris que resideixen al Baix Llobregat ha disminuït molt lleugerament en el darrer any (-85 alumnes) situant-se en 137.305 en el curs 2022-23. D'altra banda, els llocs d'estudi localitzats a la comarca s'han estabilitzat (+25) arribant als 128.930. En ambdós casos, l'evolució respecte 2019 és negativa, és a dir, s'ha perdut tant població estudiant resident (-3,4%) com llocs d'estudi localitzats (-3,5%).

La major part d'aquesta reducció respon a la **pèrdua d'alumnes d'educació infantil i primària**, que en el darrer curs han retrocedit en 2.595 alumnes, -3,6%. Aquesta important davallada de l'alumnat que viu a la comarca és el reflex de l'evolució demogràfica d'aquest grup poblacional, ja que en aquest mateix període de temps els infants d'entre 0 i 11 anys han disminuït un 2,6% a la comarca. Tanmateix, si tenim en compte tots els nivells educatius, la diferència entre alumnat resident i llocs d'estudi localitzats a la comarca és negativa i se situa en -8.375. És a dir, **hi ha més alumnes que places**. Aquest dèficit es dona especialment a la formació professional de grau superior, on la diferència és de -3.715.

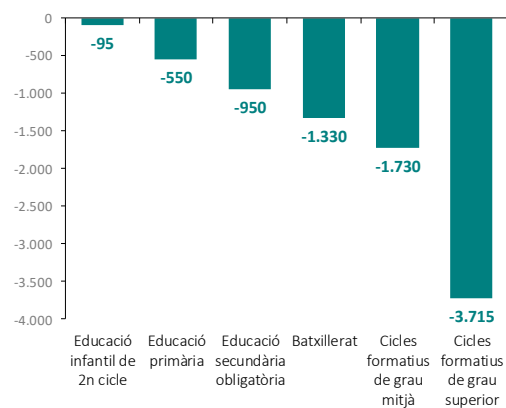
Llocs d'estudi localitzats i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat.

Ensenyaments no universitaris

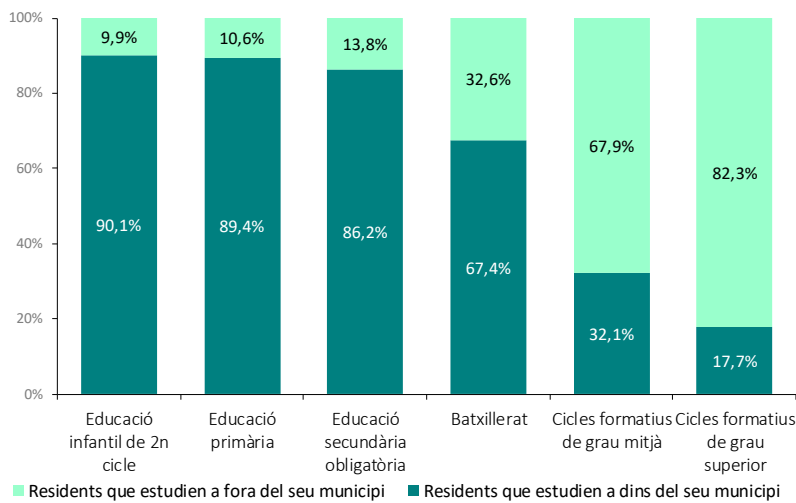
Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT.

Diferència entre llocs d'estudi i població que estudia resident a la comarca per nivell d'estudis. Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris.

Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT.

Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (%)
segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. Any 2022

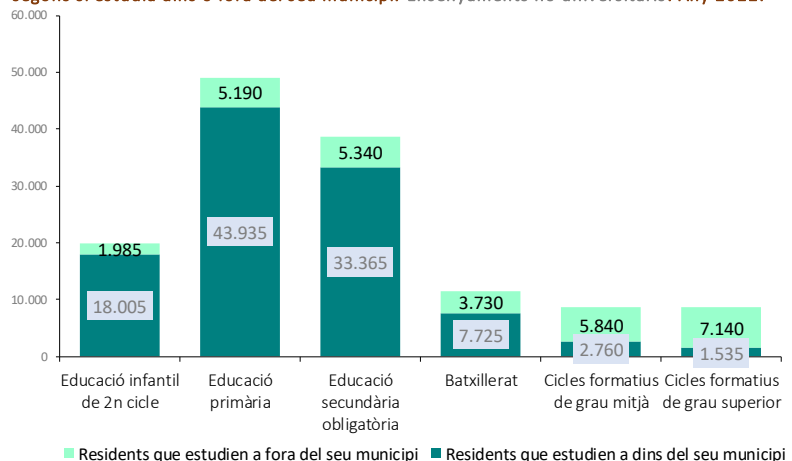

Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Segons l'[Institut d'Estadística de Catalunya](#) (Idescat), el **78,2%** dels alumnes del Baix Llobregat d'ensenyaments no universitaris estudien al mateix municipi on resideixen (107.425 alumnes), mentre que el 21,4% restant es desplaça a altres llocs per estudiar (29.190 alumnes), majoritàriament dins de la mateixa comarca.

A mesura que augmenta l'edat dels escolars s'incrementa el nombre de desplaçaments fora del municipi. Així, el 90,1% dels alumnes d'Educació Infantil i el 89,4% d'educació primària del Baix Llobregat estan matriculats al seu mateix municipi de residència, aquest percentatge és del 86,2% entre els estudiants de secundària.

Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (xifres absolutes)
segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. Any 2022.

Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT

És als ensenyaments post-obligatoris on aquest percentatge baixa dràsticament. Així, als estudis de batxillerat un de cada tres alumnes surt del seu municipi per anar a estudiar, mentre que als cicles formatius de grau mig aquesta relació s'inverteix i només un de cada tres (32,1%) cursa els estudis al seu mateix municipi de residència. On es registra una major mobilitat per raó d'estudis és entre l'alumnat de cicles formatius de grau superior. En aquest cas només el 17,7% dels estudiants estan matriculats en el seu municipi de residència.

En el cas dels ensenyaments post-obligatoris, la distribució espacial de l'oferta és un factor especialment crucial. Això és així en tant que el seguiment dels estudis post obligatoris depèn tant dels interessos i la vocació de l'alumnat, com de l'oferta disponible de manera accessible. Així doncs,

s'observa com és als municipis més petits on hi ha un major percentatge d'alumnes que s'han de desplaçar a altres localitats per poder seguir els seus estudis. Per exemple, a Castellví de Rosanes, la Palma de Cervelló, el Papiol o Sant Climent de Llobregat més de la meitat de l'alumnat surt quotidianament del seu municipi per poder estudiar. Així doncs, una xarxa de transport públic que garanteixi l'accessibilitat a una oferta formativa àmplia és crucial tant per garantir el dret a l'educació com per reduir l'abandonament prematur dels estudis.

Desplaçaments en ensenyaments no universitaris per lloc de residència i lloc d'estudi. Curs 2022-2023.

Consulteu [aquest enllaç](#) per veure les dades detallades de cada municipi

	Desplaçaments				Llocs d'estudi localitzats (1)	Població que estudia resident (2)	Diferència (1) - (2)	% residents estudiant al municipi
	Interns	Des de fora	No consta l'origen	A fora				
Abdera	1.630	60	0	730	1.690	2.360	-670	69,1%
Begues	955	220	0	365	1.175	1.320	-145	72,3%
Castelldefels	7.550	475	0	1.940	8.025	9.485	-1.460	79,6%
Castellví de Rosanes	90	60	0	235	150	330	-180	27,3%
Cervelló	870	55	0	685	925	1.555	-630	55,9%
Collbató	555	225	0	350	780	910	-130	61,0%
Corbera de Llobregat	1.630	305	0	1.000	1.935	2.630	-695	62,0%
Cornellà de Llobregat	10.800	1.700	0	3.200	12.505	14.000	-1.495	77,1%
Esparreguera	3.045	380	0	670	3.425	3.710	-285	82,1%
Esplugues de Llobregat	4.675	3.610	0	1.850	8.285	6.525	1.760	71,6%
Gavà	6.370	1.950	0	1.025	8.320	7.390	930	86,2%
Martorell	4.340	970	0	760	5.315	5.100	215	85,1%
Molins de Rei	3.840	970	0	830	4.810	4.670	140	82,2%
Olesa de Montserrat	3.940	740	0	590	4.680	4.530	150	87,0%
Pallejà	1.610	360	0	540	1.970	2.150	-180	74,9%
Palma de Cervelló, la	170	45	0	305	215	475	-260	35,8%
Papiol, el	330	20	0	410	350	740	-390	44,6%
Prat de Llobregat, el	9.140	1.140	0	1.295	10.280	10.435	-155	87,6%
Sant Andreu de la Barca	4.145	525	0	1.080	4.670	5.220	-550	79,4%
Sant Boi de Llobregat	12.080	1.425	0	1.700	13.505	13.780	-275	87,7%
Sant Climent de Llobregat	330	40	0	455	370	785	-415	42,0%
Sant Esteve Sesrovires	895	435	0	435	1.330	1.330	0	67,3%
Sant Feliu de Llobregat	5.740	1.030	0	1.690	6.770	7.430	-660	77,3%
Sant Joan Despí	3.580	905	0	2.030	4.490	5.610	-1.120	63,8%
Sant Just Desvern	1.665	1.375	200	1.160	3.240	2.830	410	58,8%
Sant Vicenç dels Horts	3.790	725	0	900	4.515	4.690	-175	80,8%
Santa Coloma de Cervelló	1.175	205	0	470	1.380	1.645	-265	71,4%
Torrelles de Llobregat	670	25	0	480	695	1.155	-460	58,0%
Vallirana	2.050	200	0	780	2.250	2.830	-580	72,4%
Viladecans	9.765	1.310	0	1.990	11.075	11.755	-680	83,1%
Baix Llobregat	107.425	21.485	200	29.950	129.125	137.375	-8.250	78,2%

Font: OCBL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Ensenyament

* Atrats = interns + de fora + no consta origen

** Generats = interns + a fora. Per a més detall, veure la [Nota metodològica](#) al final del document.

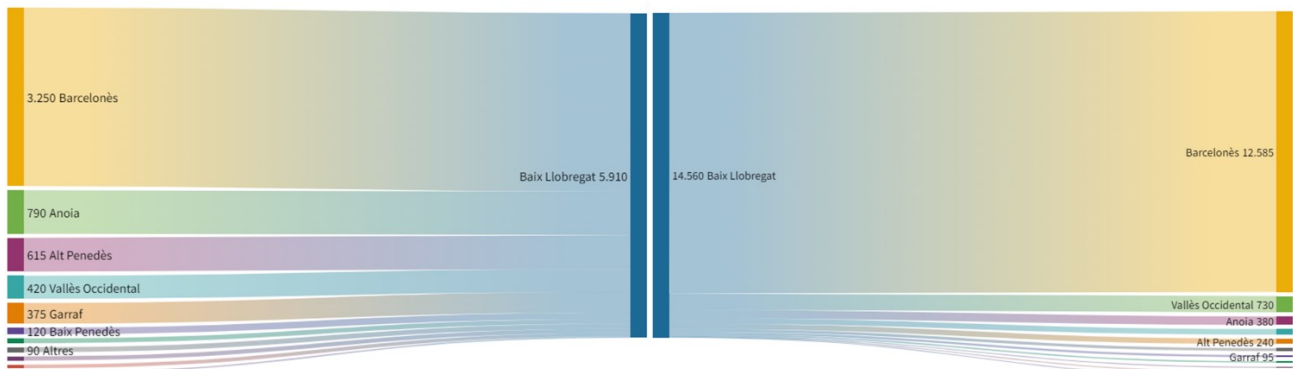
Pel que fa a l'àmbit comarcal, **el Barcelonès és la que atrau un major nombre d'escolars**, i també la que més desplaçaments genera cap al Baix Llobregat.

Alumnat no resident que estudia a la comarca

Comarques de procedència dels desplaçaments cap al Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris. 2022

Alumnat resident que estudia fora de la comarca

Comarques de destinació dels desplaçaments des del Baix Llobregat. Ensenyaments no universitaris. 2022

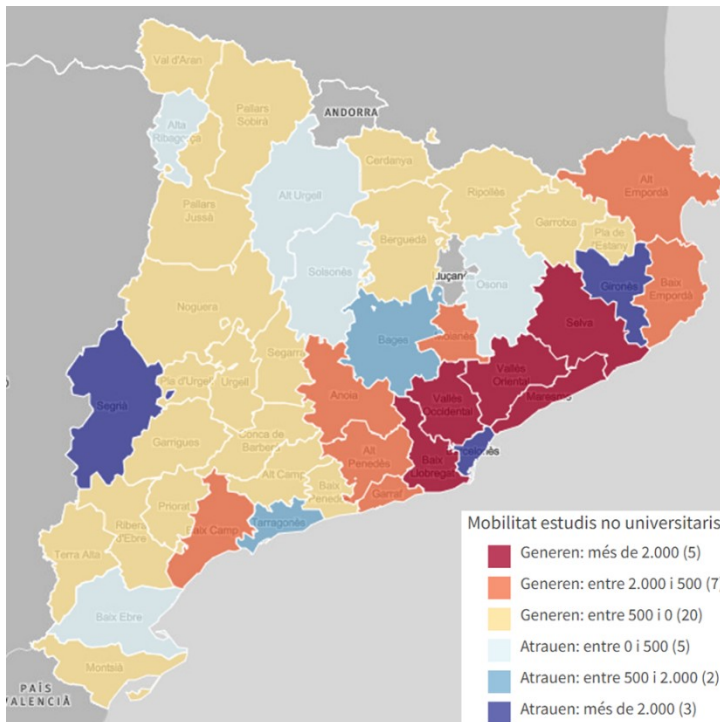
Font: OCBL, a partir de dades de l'Idescat.

La majoria d'estudiants que venen a estudiar a la comarca són provinents del Barcelonès, l'Anoia, l'Alt Penedès, el Vallès Occidental i el Garraf. Les destinacions més importants dels estudiants residents al Baix Llobregat que es desplacen a una altra comarca són, per aquest ordre, el Barcelonès, el Vallès Occidental, l'Anoia, el Bages i l'Alt Penedès.

El Baix Llobregat és, en xifres absolutes, la comarca de Catalunya que genera més desplaçaments en relació amb els que rep. Les comarques més properes al Barcelonès són en general les que més tendeixen a presentar un saldo negatiu de desplaçaments, amb més sortides per raó d'estudi que entrades: es veu així un saldo negatiu de -8.375 moviments al Baix Llobregat, -3.340 al Maresme, -3.115 al Vallès Occidental i -2.745 al Vallès Oriental. En termes relatius, el Baix Llobregat és la desena comarca de Catalunya on més desplaçaments per 1000 habitants hi ha cap a fora de la comarca (-10,1‰ habitants).

Al mapa que es mostra a continuació s'observa l'efecte de capitalitat de les quatre capitals de província i la seva capacitat d'atracció d'alumnat. Això passa tant per la major i més diversificada oferta formativa, com per la millor accessibilitat i les millors connexions amb els territoris veïns. Alhora, altres comarques com el Bages, el Solsonès, el Baix Ebre o l'Alt Urgell també tenen capacitat d'atracció, ja sigui perquè ofereixen estudis especialitzats que no es poden realitzar a altres llocs o perquè concentren una major oferta que les comarques de l'entorn.

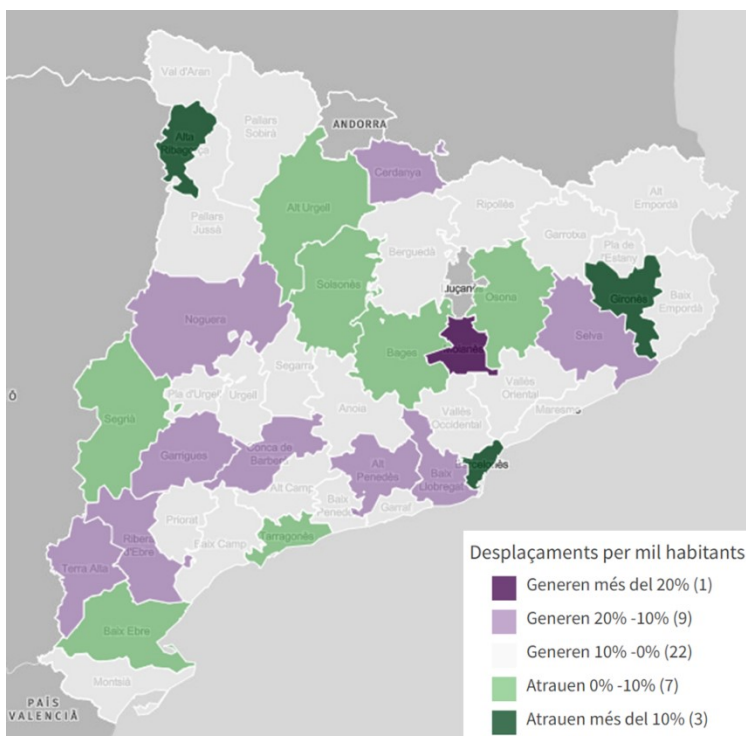
Diferència de moviments atrets-generats dels estudiants no universitaris per comarques. 2022.

	Diferència atrets-generats	Despl. per 1.000 hab.
Baix Llobregat	-8.375	-10,1
Maresme	-3.340	-7,2
Vallès Occidental	-3.115	-3,3
Vallès Oriental	-2.745	-6,6
Selva	-2.160	-12,2
Alt Penedès	-1.385	-12,5
Anoia	-1.045	-8,4
Baix Empordà	-990	-7,2
Garraf	-825	-5,3
Alt Empordà	-720	-5,0
Baix Camp	-695	-3,5
Moianès	-550	-38,2
Noguera	-460	-11,7
Baix Penedès	-400	-3,6
Conca de Barberà	-360	-17,8
Berguedà	-340	-8,4
Cerdanya	-310	-15,9
Garrigues	-310	-16,3
Ribera d'Ebre	-270	-12,3
Segarra	-210	-8,9
Garrotxa	-195	-3,3
Pla d'Urgell	-155	-4,1
Urgell	-140	-3,7
Ripollès	-125	-4,9
Terra Alta	-120	-10,5
Pla de l'Estany	-115	-3,5
Alt Camp	-70	-1,5
Pallars Jussà	-50	-3,8
Aran	-45	-4,4
Montsià	-45	-0,7
Pallars Sobirà	-45	-6,2
Priorat	-15	-1,6
Solsonès	20	1,5
Alta Ribagorça	120	30,1
Alt Urgell	125	6,1
Baix Ebre	430	5,4
Osona	440	2,7
Bages	720	4,0
Tarragonès	1.395	5,3
Segrià	2.005	9,5
Gironès	3.960	20,1
Barcelonès	23.000	10,2

Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat.
[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Desplaçaments no universitaris per cada 1000 habitants comarques. 2022.

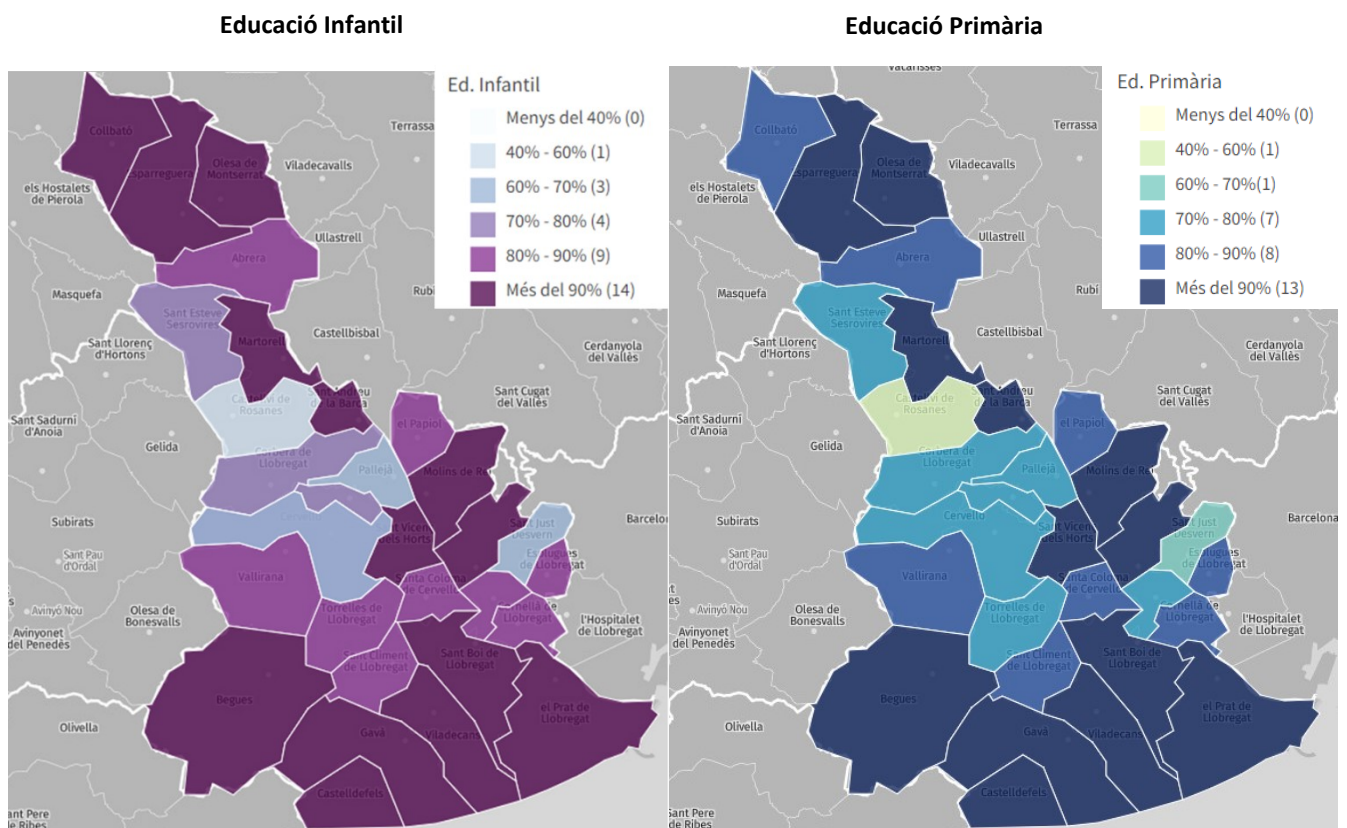
Font: OCBL, a partir de dades de l'Idescat.

[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Pel que fa a les dades municipals, en educació infantil i primària el percentatge d'alumnes que estudien al seu propi municipi és considerablement elevat, superant en la majoria de casos el 80%. De fet, només un grup de set localitats, majoritàriament format pels municipis més petits, registra un nivell d'autocontenció inferior al 80%.

Conforme s'avança en edats i nivells formatius, disminueix el nombre de centres que ofereixen estudis cada vegada més avançats. És per això que tant els estudis secundaris, de batxillerat i, molt especialment, els cicles formatius de grau mig i superior registren majors nivells de mobilitat entre municipis. De fet, en aquest darrer punt, **només el Prat de Llobregat (58,5%) i Castelldefels (60,8%) compten amb un percentatge d'alumnes de cicles formatius residents al mateix municipi superior al 50%.**

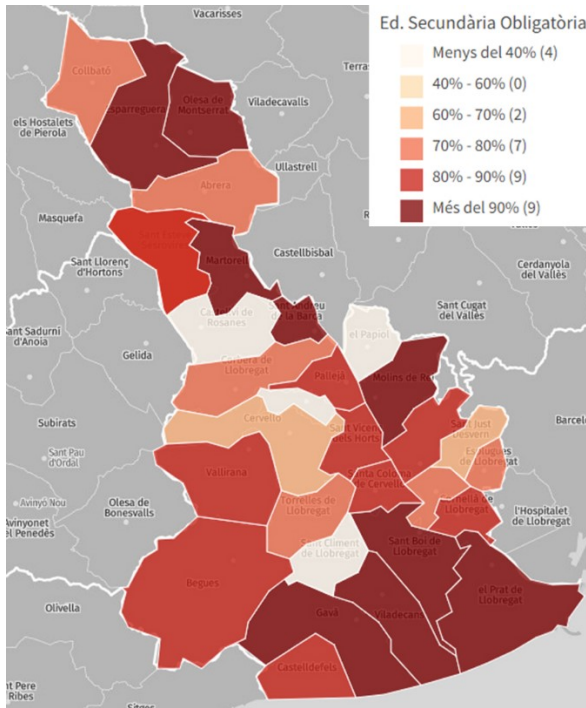
% d'alumnat resident que estudia al mateix municipi. Estudis no universitaris. Baix Llobregat. 2022.

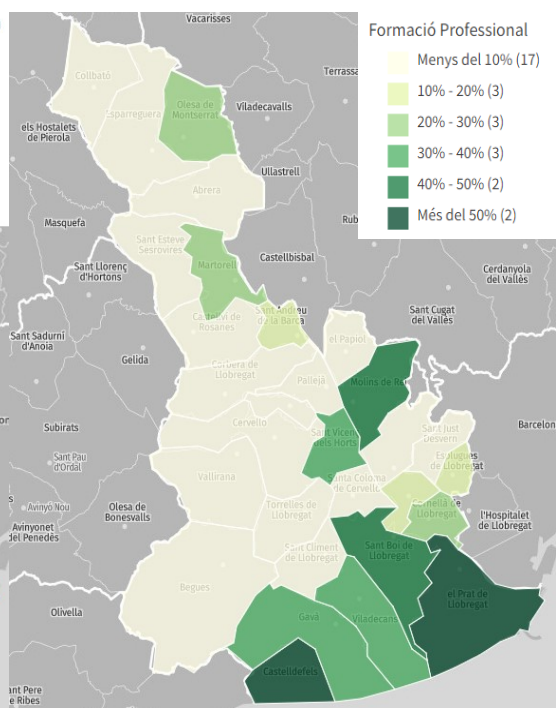
Font: OCBL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació.

[Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Educació Secundària Obligatòria

Cicles Formatius

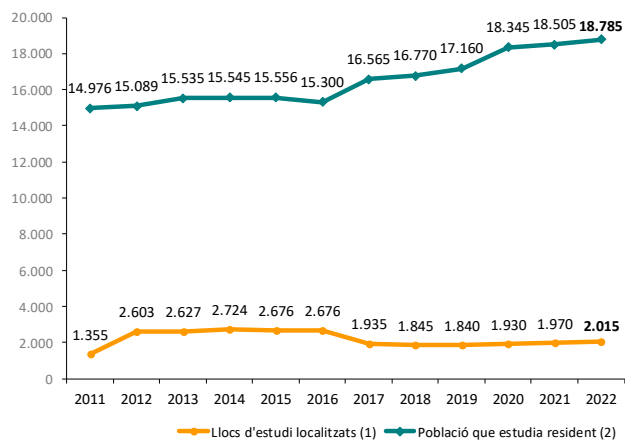
Font: OC-BL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula del Departament d'Educació. [Cliqueu sobre el mapa per a fer-lo interactiu.](#)

Mobilitat per raons d'estudi en els ensenyaments universitaris. Baix Llobregat. Curs 2022-23.

Seguint la marcada tendència de creixement iniciada al 2017, durant el 2022 el nombre d'alumnes universitaris residents al Baix Llobregat ha tornat a créixer fins a situar-se en 18.785, 280 més que al 2021. Els llocs d'estudi, en canvi, s'ha mantingut estables amb un lleuger increment de 45 places. Es genera així un creixent flux de sortida d'estudiants del Baix Llobregat cap a altres comarques amb major oferta universitària.

Llocs d'estudi localitzats i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat.

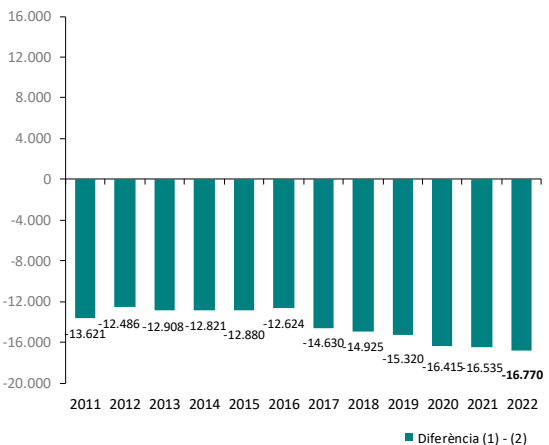
Ensenyaments universitaris

Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Diferència entre llocs d'estudi i població que estudia resident a la comarca. Baix Llobregat.

Ensenyaments universitaris

Font: OCBL, a partir de les dades de l'IDESCAT

En l'àmbit municipal, únicament Castelldefels té llocs d'estudi localitzats. En aquest municipi la diferència entre llocs d'estudi i població resident que estudia és positiva (+325) a diferència del que passa amb la resta de municipis de la comarca.

Desplaçaments en ensenyaments universitaris per lloc de residència i lloc d'estudi. Curs 2022-2023.

Consulteu les dades detallades de cada municipi en [aquest enllaç](#)

	Desplaçaments				Llocs d'estudi localitzats (1)	Població que estudia resident	Diferència (1) - (2)
	Interns	Des de fora	No consta l'origen	A fora			
Abdera	0	0	0	395	0	395	-395
Begues	0	0	0	260	0	260	-260
Castelldefels	80	1.890	45	1.615	2.015	1.690	325
Castellví de Rosanes	0	0	0	65	0	65	-65
Cervelló	0	0	0	190	0	190	-190
Collbató	0	0	0	155	0	155	-155
Corbera de Llobregat	0	0	0	385	0	385	-385
Cornellà de Llobregat	0	0	0	1.590	0	1.590	-1.590
Esparreguera	0	0	0	440	0	440	-440
Esplugues de Llobregat	0	0	0	1.065	0	1.065	-1.065
Gavà	0	0	0	1.040	0	1.040	-1.040
Martorell	0	0	0	590	0	590	-590
Molins de Rei	0	0	0	725	0	725	-725
Olesa de Montserrat	0	0	0	505	0	505	-505
Pallejà	0	0	0	315	0	315	-315
Palma de Cervelló, la	0	0	0	80	0	80	-80
Papiol, el	0	0	0	105	0	105	-105
Prat de Llobregat, el	0	0	0	1.065	0	1.065	-1.065
Sant Andreu de la Barca	0	0	0	510	0	510	-510
Sant Boi de Llobregat	0	0	0	1.615	0	1.615	-1.615
Sant Climent de Llobregat	0	0	0	125	0	125	-125
Sant Esteve Sesrovires	0	0	0	205	0	205	-205
Sant Feliu de Llobregat	0	0	0	1.300	0	1.300	-1.300
Sant Joan Despí	0	0	0	1.025	0	1.025	-1.025
Sant Just Desvern	0	0	0	645	0	645	-645
Sant Vicenç dels Horts	0	0	0	535	0	535	-535
Santa Coloma de Cervelló	0	0	0	295	0	295	-295
Torrelles de Llobregat	0	0	0	165	0	165	-165
Vallirana	0	0	0	340	0	340	-340
Viladecans	0	0	0	1.360	0	1.360	-1.360
Baix Llobregat	80	1.890	45	18.705	2.015	18.780	-16.765

Font: OCBL, a partir de dades de l'Idescat, de les dades de matrícula de la Secretaria d'Universitats i Recerca. Unitats: persones que es desplacen.

* Atrets = interns + de fora + no consta origen

** Generats = interns + a fora. Per a més detall, veure la [Nota metodològica](#) al final del document.

NOTA METODOLÒGICA

L'Estadística de la mobilitat obligada per raó d'estudi dels estudiants universitaris i no universitaris té una periodicitat anual i s'obté a partir de l'explotació estadística per part de l'Idescat dels fitxers de la matrícula dels estudiants universitaris (Secretaria d'Universitats) i dels estudiants no universitaris (Departament d'Ensenyament).

La població de referència són els alumnes matriculats en centres d'ensenyament localitzats a Catalunya, tant universitaris com no universitaris.

La unitat d'anàlisi són les persones que es desplacen per cursar estudis, a partir de la comparació entre el municipi de residència i el municipi d'estudi.

La periodicitat d'aquesta Estadística és anual i l'any de referència és el de l'inici del curs. Així, per exemple, l'any 2015 analitza la informació de les matrícules dutes a terme el mes de setembre per al curs 2015–2016.

Mobilitat obligada dels estudiants no universitaris.

Provenen del registre de la matrícula del Departament d'Ensenyament i inclouen la informació de la població a partir de 3 anys matriculada en cursos d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i cicles formatius.

S'ofereixen dades classificades per lloc de residència, lloc d'estudi, sexe i tram d'edat.

Aquesta Estadística exclou els alumnes d'educació infantil de primer cicle (0–2 anys), els ensenyaments de règim especial (música, dansa, esports, idiomes, arts plàstiques i disseny, superiors de disseny, art dramàtic, conservació i restauració de béns culturals) i els ensenyaments de persones adultes.

Mobilitat obligada dels estudiants universitaris

Les dades dels estudiants universitaris provenen del registre de la matrícula del sistema UNEIX de la Secretaria d'Universitats i Recerca i proporciona informació sobre la matrícula dels alumnes de 18 anys i més de les dotze universitats catalanes; és a dir totes, excepte la UOC (que no és presencial). D'altra banda, inclou la informació de les universitats públiques i privades, de centres integrats i adscrits, i dels nivells educatius de cicles, graus i màsters amb titulacions homologades. Exclou, doncs, els nivells educatius de doctorat i les titulacions pròpies (no homologades). S'ofereixen dades classificades per lloc de residència, lloc d'estudi i sexe.

Quant als programes de mobilitat amb l'estranger, no s'hi inclouen els alumnes matriculats a altres universitats d'arreu del món que cursen els estudis en una universitat catalana, ni tampoc els alumnes matriculats en una universitat catalana que estan fent una estada en una universitat de fora.

Definicions

Domicili

És l'adreça que consta en el registre administratiu de matriculacions. En alguns casos pot tractar-se d'una adreça de conveniència familiar.

Desplaçament

És el moviment des del lloc de residència fins al lloc d'estudi. Té com a referència el municipi, la comarca, l'àmbit del Pla territorial o la província.

Desplaçaments interns

Són aquells que tenen l'origen i la destinació en el mateix àmbit geogràfic.

Desplaçaments a fora

Són aquells que tenen per destinació un àmbit geogràfic diferent de l'àmbit d'origen seleccionat.

Desplaçaments des de fora

Són aquells que tenen l'origen en un àmbit geogràfic diferent del seleccionat.

Total de desplaçaments generats

Són aquells que tenen l'origen en un àmbit geogràfic, tant si tenen per destinació el mateix àmbit o un altre àmbit. A peu de taula es descriuen mitjançant la següent expressió: Total generats = desplaçaments interns + a fora.

Total de desplaçaments atrets

Són aquells que tenen la destinació en un àmbit geogràfic tant si tenen l'origen dins del mateix àmbit com fora d'aquest. A peu de taula es descriuen mitjançant la següent expressió: Total atrets = desplaçaments interns + de fora + no consta l'origen (lloc de residència).

Atrets-generats

Diferència que resulta entre els desplaçaments atrets i els generats per un àmbit geogràfic.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Amb la col·laboració de:

La versió digital de l'informe es troba a

<https://www.elbaixllobregat.cat/observatori>

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>